

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

A köznevelési törvény előírása szerint 2016-tól az érettségi vizsga megkezdésének feltétele, hogy minden diák 50 óra közösségi szolgálatot végezzen középiskolai tanulmányai során. Ha a tanuló nem teljesíti, érettségi vizsgára nem bocsátható.

(Ld. : A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv., Nkt. 6. § (4), 100/1997 (VI.13) 15., a 110/2012. (VI.14.) és a 12/2020. (II.7) 107§ Kormányrendeletek, továbbá a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 45.133§)

Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése során egyik félnek sem származhat anyagi haszna a tanuló tevékenységéből. A tanulók olyan tevékenységet sem végezhetnek, amely bármely intézmény munkatársainak előírt kötelessége, amelyért egyébként ellenszolgáltatás járna, szakképzett munkaerő végezné, illetve amelynek elvégzésére megbízás vagy munkaviszony létesítésére lenne szükség. Nem vehet részt a diák olyan tevékenységben, mely bármely intézmény vállalkozási tevékenységéhez kapcsolódik.

Milyen jellegű tevékenységek végezhetőek a közösségi szolgálat keretei között?

- egészségügyi (minden esetben mentort kell biztosítani ezen a tevékenységi területen)
- szociális és jótékonyági
- oktatási
- kulturális és közösségi
- környezet- és természetvédelmi
- katasztrófavédelmi
- a rendvédelmi szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható
- sport- és szabadidős tevékenységek (óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, idősekkel közösen).

Egészségügyi tevékenységek (kórházban vagy egészségügyi intézményekben)

- fizikai, lelki segítségnyújtás betegek számára
- az ápolószemélyzet által jóváhagyott és felügyelt tevékenységek: beteg kísérete a betegszállítókkal, várakozás a beteggel, segítség a beteg sétájában (nem az ápolói feladatot helyettesítő betegmozgatás), étkezésben), felolvasás, beszélgetés
- gyerekprogramokban való részvétel,
- tolmácsolás, idegen nyelvű feliratok készítése
- kórház területén végzett környezetgondozás az órák 10%-át felkölelheti.

Szociális és jótékonyági tevékenységek

- idős emberek segítése egyénileg, otthonukban (sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, udvar rendbe tétele, favágás stb.)
- idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között
- felolvasás, beszélgetés, egyéb, a mentális egészséget támogató tevékenységek;

Oktatási tevékenységek

- korrepetálás iskolákban alsóbb évfolyamokon, gyermekotthonban, sajátos nevelési igényű intézményben
- bölcsődékben, óvodákban a mindennapi tevékenységekben, játékokban való részvétel
- oktatás idősek számára
- egyéb oktatási tevékenységek.

Kulturális, közösségi tevékenységek

- kulturális intézményekben múzeumpedagógiai vagy egyéb szolgálat segítése
- közösségi tevékenységek (pl katonasírok gondozása)
- közgyűjteményben önkéntes feladatok ellátása
- bölcsődékben, óvodákban, idősek otthonában stb. kulturális program szervezése.

Környezet- és természetvédelmi tevékenységek

- parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése – javítás, festés stb.
- szociális intézmény környezetének rendezése, növényültetés, avar összegyűjtése
- környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése (iskola, civil szervezet honlapján, blog írása, szórólapok készítése stb.), megújuló energiaforrások fontosságát szolgáló programok népszerűsítése
- egyéb környezet- és természetvédelmi tevékenység.

Polgári és katasztrófavédelmi tevékenység

- helyi katasztrófavédelmi szervek napi teendőibe bekapcsolódás
- rendkívüli helyzetek kezelésében való részvétel.

Közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú vagy sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idős emberekkel

- közös programok nehézséggel élő gyerekekkel,
- életinterjú idősekkel,
- idősek segítése.

Fogadó szervezet lehet (I.):

- a) a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;
- b) a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;
- c) a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;
- d) a magyarországi székhelyű civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- e) a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;

Fogadó szervezet lehet (II.):

- a) szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,
- b) egészségügyi szolgáltató,
- c) oktatási intézmény,
- d) felsőoktatási intézmény,
- e) muzeális intézmény,
- f) nyilvános könyvtár,
- g) közlevéltár,
- h) nyilvános magánlevéltár,
- i) közművelődési intézmény.

Ezek a területeken működő intézményekkel, szervezetekkel – fogadó intézmények – együttműködési megállapodást kell kötni az iskolának.

Az iskola és a fogadó intézmény között egyszer már létrejött együttműködési megállapodás esetén újabb tanulónak már nem kell ismételten megállapodást kötnie. (Az iskolával szerződéses viszonyban levő intézmények listája és a megállapodások, a közösségi szolgálatot koordináló kollégánál, a titkárságon és a honlapon is megtalálhatók.)

Mikor, milyen feltételekkel kell elvégezni az 50 órás közösségi szolgálatot?

- A középiskola 9-12. évfolyamán, lehetőség szerint arányosan elosztva.
- Az 50 órán belül legfeljebb 5 órás felkészítő, majd legfeljebb 5 órás záró foglalkozásra van lehetőség.
- **Egy órán 60 perc közösségi szolgálati idő értendő. A helyszínre utazás és a hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.**
- A közösségi szolgálat **tanítási napokon alkalmanként legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legfeljebb ötórás** időkeretben végezhető.
- Az iskolai közösségi szolgálat közvetlen hozzátartozónál, rokonnál csak közvetítő szervezeten keresztül valósulhat meg.

Az iskola szerepet kap a közösségi szolgálat koordinációjában, a törvény szerint nem kell felügyeletet, kíséretet biztosítani a közösségi szolgálathoz. Miután a közösségi szolgálatot tanítási időben nem, csak az után, illetve hétvégén végezheti a tanuló, ilyen indokkal nem menthető fel a másnapi számonkérések alól.

Sajátos nevelési igényű tanulóknál a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesíthet.

Hogyan dokumentáljuk a közösségi szolgálatot?

- A tanulónak közösségi szolgálati **jelentkezési lapot** kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.
- Az iskolán kívüli **külső szervezet és az iskola között a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni** (2 példányban, egyik az iskoláé, másik a külső szervezeté), amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.
- **A közösségi szolgálat során a tanuló köteles naplót vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. Ezt a szolgálat helyén aláírással ellenjegyzik.** Az 50 óra teljesítése után a diákok naplóit az osztályfőnök gyűjti össze, és őrzi az érettségi vizsgák megkezdéséig.
- A KRÉTÁban az osztályfőnöknek tanévenként dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését. A teljesített órák bejegyzésre kerülnek az osztálynaplóban, a törzslapon és a bizonyítványban. A tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor az elvégzett közösségi szolgálatról igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig a szakképző intézménynél marad.

A dokumentáláshoz szükséges formanyomtatványok az iskola honlapjáról letölthetők (a jelentkezési lap és az együttműködési megállapodás) a dokumentációhoz szükséges, tanulónként egy naplót, az iskola biztosítja.